

EDIE přibližuje pečujícím logiku demence

Cestou, jak pečujícím pomoci chápat svět člověka s demencí, je australský vzdělávací program Virtuální realita – demence EDIE. Díky Asociaci poskytovatelů sociálních služeb ČR (APSS ČR) je světově unikátní seminář od letošního května k dispozici i u nás. Nejen o něm jsme hovořili s Ing. Jiřím Horeckým, Ph.D., MBA, prezidentem APSS ČR.

Jaká je úloha Asociace poskytovatelů sociálních služeb v péči o pacienty s demencí a jak do této úlohy zapadá EDIE?

Jedním z našich hlavních úkolů a cílů je zvyšování kvality péče prostřednictvím měření, certifikací a také vzdělávání těch, kteří péči o tyto pacienty poskytují, ať už jde o zdravotnický personál nebo sociální pracovníky. Tomu se věnujeme dlouhodobě i prostřednictvím studií, vydáváním knížek a periodik. I program Virtuální realita – demence EDIE jednoznačně naplňuje naše poslání usilovat o to, aby péče o tyto lidi byla na vysoké úrovni. Seminář je primárně určen pečujícím osobám – jak profesionálům v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem, tak těm, kteří pečují o svého blízkého v domácím prostředí. Demence velmi silně zasahuje do života nejen těch více než 150 tisíc lidí, kteří s ní u nás žijí, ale i všech pečujících osob. Zejména neformální pečující (většinou jde o rodinné příslušníky nemocných) není snadné s nabídkou oslovovat, nejde totiž o organizované skupiny. Snažíme se je s nabídkou oslovit třeba ve spolupráci s městy.

Kde tento vzdělávací program vznikl?

Aplikace k navození demence pomocí virtuální reality byla vyvinuta v Austrálii, v ČR ani jinde

ilustrační foto: Shutterstock

v Evropě zatím podobný produkt nebyl k dispozici. Autorem školení je australská asociace Dementia Australia, která na vývoji aplikace spolupracovala s australskou Deakin University. Australská verze byla na základě požadavků APSS upravena do českého jazyka, včetně všech doprovodných materiálů – prezentace, brožur a letáků.

Kdo vlastně je pan Edie a proč má význam sledovat jeho příběh?

Edie je třiašedesátiletý muž, který trpí demencí. Ta obrátila vzhůru nohama život jemu i jeho ženě Marcii, která se o Edieho stará. Pomocí virtuálního programu sledujete realitu kolem sebe jeho očima. Prostřednictvím brýlí VR se na chvíli můžete Ediem stát, ve sluchátkách slyšíte zvuky, které vnímá. Ta situace by byla pro zdravého člověka banální, prostě se doma v noci probudil a potřebuje si dojit na toaletu. Edie (a vy s ním) to ale vidí a cítí úplně jinak – i když se s ním pohybujete v prostředí, které by mělo být důvěrně známé, cítíte se jako cizinec a ztrácíte orientaci. Právě silný osobní prožitek účastníků je klíčovým okamžikem jejich reakcí. Ve druhé části virtuální reality se Edie pohybuje v prostředí, které je již uzpůsobeno tak, aby i nemocný člověk co nejvíce věci zvládl sám a aby byla co nejdéle zachována jeho samostatnost.

Jak může kurz pomoci profesionálním pečujícím?

I jako profesionálního pečujícího vás na začátku může realita velmi zaskočit, včetně komunikace s nemocným. Není jednoduché pochopit jeho vnímání

světa. Do praxe nastoupíte po stopadesátihodinovém kvalifikačním kurzu. Pro lidi, kteří s demenčními pacienty dříve nepracovali, je strašně těžké do praxe jít jen s teoretickými znalostmi. Je pro ně velmi obtížné

Foto: archiv APSS

srovnat si teoretické informace s tím, co pak vidí ve skutečnosti. Právě Virtuální realita – demence EDIE jim situaci nemocného umožní chápat na základě prožitků, které by jinak, jako zdraví, neměli. Tady sami vidí a cítí, co pacient prožívá, navíc se s nimi v kurzu vše okamžitě rozebere. Když se pak vrátí do každodenní práce a péče, komunikují s pacienty jinak než dříve. Jinak vnímají i prostředí, ve kterém se pacient pohybuje, včetně překážek, které pro zdravého člověka nic takového nepředstavují. Třeba černý koberec před vanou, který se objeví v první části filmu, Edie vnímá jako jámu, proto se na něj bojí vstoupit. Ve druhé části se s Ediem projdete už po upraveném interiéru a vnímáte, že i po celkem jednoduchých opatřeních, jako jsou třeba popisky na dveřích, se tam Ediemu vede lépe. Nemoc samozřejmě trvá, ale svět je pro něj přece jen srozumitelnější a bezpečnější místo. V kurzu se ale nedebatuje jen o počtech a prožitcích Edieho, ale i o tom, co prožívá jeho žena, jak se asi cítí ona, jaká je situace rodiny. Když toto vše pochopíte, dokážete pomáhat mnohem lépe.

Kde je možné si seminář objednat?

Všechny potřebné informace a kontakty najdete na stránkách www.institutvzdelavani.cz. Seminář je osmihodinový a už teď je o něj velký zájem. I když jde o původně australský projekt, všechno je v češtině a už máme vyškolené české lektory.

(J) foto: APSS ČR